

Pikkusormi

Juha-Pekka Koskinen

Petteri kimmahti istualleen. Hän haukkoi henkeään aivan kuin uni olisi ollut meri, jonka syvyyksistä hänen onnistui sukeltaa ylös viime hetkellä. Ikkunoiden takana kajasti aamun yön pehmeä valo. Edellisen päivän helle viipyi huoneessa nihkeänä ja raskaana. Unen tahmea seitti repeili ja maailma sai takaisin omat, sinertävät ääriiviivansa.

Huoneessa ei ollut ketään. Petteri hieraisi silmiään mutta huone pysyi tyhjänä. Hän naurahti helpottuneena. Uni oli ollut niin elävä, että hän oli kuullut kuinka lattia oli narahdellut vieraan jalkojen alla.

Unessa Jumala oli istahtanut Petterin sängylle. Hän oli heti tiennyt kuka vieras oli, niin kuin unessa voi tietää kaiken ilman mitään järkevää selitystä. Petteri ei ollut käynyt kirkossa konfirmaationsa jälkeen, ja siitä oli jo aikaa, mutta Jumala ei pannut sitä pahakseen.

- Minulla on sinulle hiukan asiaa, Petteri, Jumala oli sanonut.

- Minulle? Miksi?

- Minä tarvitsen sinun apuasi.

Petteri oli naurahtanut unessaan. Jotenkin hän oli aina kuvitellut, ettei Jumala tarvinnut apua.

- Jos minä nyt voin jotenkin auttaa, niin tietenkin..., Petteri änkytti.

Jumala nosti etsormensa pystyyn ja Petteri älysi pitää suunsa kiinni.

- Niin kuin hyvin tiedät, minä loin taivaan ja maan, metsäneläimet ja ihmisen.

Olihan siinä kaikenlaista muutakin, vesikirppua ja tohvelieläintä, tähtiä, tomua, neutriinoja, sellaista pikkutarkkaa näpertelyä, mutta turha sitä on tässä yöllä käydä läpi.

- Taivaan, maan, kuun, auringon, kaikki seitsemässä päivässä, Petteri täydensi vaikuttuneena.

- Kuudessa päivässä. Seisemäntenä minä lepäsin. Kiirettähän siinä tietenkin piti, eikä kaikesta nyt varmasti kerralla tullut täydellistä, mutta sangen hyvää kuitenkin. Siihen aikaan minulla oli paljon muutakin tekemistä ja ajattelin palata yksityiskohtien pariin myöhemmin.

Petteri nyökytteli arasti. Hän ei kyennyt näkemään oliko Jumala iloinen vai surullinen, sillä tämän kasvat hehkuivat himmeästi. Jumala raapi päätään ja liikahti hermostuneesti.

- Paperityöt jäi tietenkin vähän hungingolle. Ei sellaisia ehtinyt ajatella kun piti laskea Auringon massaa, säätää ellipsejä ja miettiä vähän perifelejäkin. Piruko niitä olisi siinä hässäkässä muistanut, Jumala puuskahti.

Tässä vaiheessa unta Petteri hikosi ankarasti. Hän oli toivonut heräävänsä kun Jumala ryhtyi itsekseen jupisten tallustelemaan edestakaisin makuuhuoneen lattialla niin että parketti rutisi uhkaavasti.

- Ja räkääkin ihmiset kaivavat nokastaan tonneittain ja liimailevat sitä pöydänkansiin ja kirjojen sivujen väliin niin kuin se ei olisi minkään arvoista. Ei senkään tekeminen mitään leikkiä ollut. Syövät sokeria niin, että haima veisaa hoosiannaa. Suunnittele siinä sitten insuliinin erittymistä, kun kaikki pitää tahallaan tärvätä! Ja nahka töhritään musteella, huulet lävistetään ja nenään tehdään turhia reikiä. Alkaa taas pistää vihaksi koko touhu!

- Miten tämä kaikki liittyy minuun?

Petterin arka ynähdys sai Jumalan seisauttamaan paikoilleen. Hän käänsi kirkkaat kasvonsa Petterin puoleen ja nosti kaksi sormeaan pystyyn kuin siunaukseen.

- Ne paperityöt. Ne on nyt tehtävä tai käy huonosti. Tarvitsen sinulta...

Ja juuri silloin, kesken Jumalan lauseen, Petteri oli herännyt.

II

Kaupunki ei ollut muuttunut miksiäkään. Ihmiset, jotka tulivat Petteriä työmatkalla vastaan, olivat samanlaisia kuin edellisenäkin aamuna. Mutta jotenkin kaikki oli kuitenkin muuttunut. Korvat hukkuivat ääniin, nenään tunki miljoonia tuoksuja ja silmissä vilisti mieletön määrä esineitä, ihmisiä, värejä, valon eri sävyjä.

Pelkkä kävely tuntui Petteristä ihmeelliseltä. Kun hän alkoi ajatella, miten hän jalkojaan oikeasti liikutti, askeleet menivät sekaisin ja hän törmäsi vastaantulijaan. Anteeksipyyntöä mumistessaan hän katsoi tarkemmin työtäisensä naisen kasvoja. Vaikka hän oli nähnyt eläessään tuhansia erilaisia kasvoja, juuri tällaisia hän ei ollut nähnyt koskaan.

Naisen silmät olivat ruskeat ja niissä oli vihreitä pilkkuja. Iho oli virheetön, paksut kulmakarvat kaartuivat kauniisti, nenä oli suora ja soukka, huulet täyteläisen punaiset. Petteri henkäisi ihastuksesta mutta nainen ei piitannut siitä vaan katosi kadulla vellovaan väkijoukkoon.

Toimistolla Petteri istui työpöytänsä ääreen ja yritti saada hengityksensä tasaantumaan. Portaissa hän oli ajatellut, kuinka parasympaattinen hermosto sääteli pallean lihaksia ilman mitään tietoista ajatusta. Jo porrastasanteella hän läähätti kuin koira yritettyään itse päättää milloin hengittää sisään ja milloin ulos.

Koko työpäivä oli täynnä ihmeellisiä sattumuksia. Välillä Petterin täytyi kiiruhtaa vessaan, sillä hän ei ollut enää varma, oliko hänellä hätä vai ei. Toisinaan taas hän ei saanut sanaa suustaan kun joku työtovereista kysyi häneltä jotakin. Sydän läpähti epätahtiin ja iltapäivällä, vähän ennen kuin hän oli lähdössä kotiin, patenttihakemuksen teksti kääntyi hänen silmissään ylösalaisin. Hartioita alkoi jomottaa ja vasemman käden pikkurilli puutui aivan kuin veri olisi kieltäytynyt kulkemasta moisen peräkylän kautta.

Leimattuaan itsensä ulos Petteri ajoi varmuuden vuoksi hissillä katutasoon. Hän ei luottanut jalkoihinsa eikä juuri silmiinsäkään, vaikka hän näki kaiken taas kuten piti. Hän ei ymmärtänyt, kuinka hänen monimutkainen ruumiinsa ylipäätään kykeni toimimaan miljoonien hermoimpulssien sinkoilla vallattomasti synapsien läpi.

Kadulla viileä tuuli suuteli Petterin hikistä otsaa. Jalkojen vapina asettui hitaasti ja keuhkot suostuivat toimimaan tavalliseen tapaansa. Kun Petteri yskäisi varovasti, hän huomasi, että nainen, johon hän oli aamulla törmännyt, seisoi ovenpielessä ja poltteli rauhallisesti paksua sikaria.

- Rankka päivä, vai?

- Kyllä kai. Nukuin viime yönä jotenkin huonosti. Anteeksi vielä kerran siitä aamuisesta.

Nainen naurahti ja ojensi vasenta kättään tervehdykseen. Petteri puristi naisen kylmältä tuntuva kättä. Naisen puristus oli yllättävän luja. Pikkurilliä vihlaisti ilkeästi.

- Mikaela.

- Petteri. Mikaela, sehän on erikoinen ja kaunis nimi.

- Tiedä siitä kauneudesta. Ainakin se tuntuu joillekin olevan ylivoimaisen vaikea kirjoittaa oikein. Sinä taidat tietää patenttiasioista kaiken? Mikaela kysyi ja vilkaisi oven yläpuolella olevia rautakirjaimia.

- No, tuskin kaikkea mutta aika paljon kuitenkin.

- Se on hyvä. Sitten olen ihan oikeassa paikassa. Kerrankin.

Petteri katsoi hämmentyneenä Mikaelan kirkkaita silmiä. Kylmät väreet alkoivat hiipiä pitkin hänen selkäänsä.

- En nyt oikein ymmärrä.

- Etkö? Herra on taas puhunut arvoituksia. On se kumma kun eräät eivät opi virheistään, Mikaela puuskahti.

- Herra? Kuka herra?

- Tietenkin Jumala. Eikös teillä ollut viime yönä tapaaminen?

Petteri otti tukea portaita vartioivasta kivileijonasta. Mustat ja punaiset pilkut tanssivat hänen silmissään. Mikaela tarttui lujasti hänen käsivarteensa.

- Turha tästä nyt on hermostua. Tämä on pikkujuttu.

III

Kuuma kahvi maistui hiukan kitkerältä mutta se ei näyttänyt häiritsevän Mikaelaa. Hän puhui taukoamatta niin että Petterin pieni asunto pullisteli sanoista.

- ...vaikka minä siitä sanoinkin. Kiirehän on tietysti aina, mutta ei se ole syy jättää asioita tekemättä. Ensin tuskitellaan monta hetkeä riikinkukon sulkien kanssa ja sitten kyhätään ihmiset kasaan pikapikaa. Turha sitä sitten on ihmetellä, jos ilmenee kaikenlaisia vaikeuksia, elohiiriä, piereskelyä ja muuta kuvottavaa.

Petterin korvat kuumottivat. Hän nyki korvalehteään, nipistelikin sitä, mutta Mikaela oli ja pysyi sohvannurkassa.

- Paperityöt olisi pitänyt hoitaa jo silloin. Nyt sitten ollaan jo vähän pakkoraossa.

- Anteeksi, mutta saisinko kysyä vielä paria asiaa?

Mikaela vilkaisi Petteriä ja kohautti olkapäitään. Hän leikkasi leikkurilla uuden sikarin, sytytti sen huolellisesti ja puhalsi savua kohti kattoa.

- Totta kai.

- Sinä olet siis arkkienkeli Mikaela?

Mikaela huitaisi savua vihaisesti ja irvisti.

- Niistä kirjoitusvirheistä pitäisi haastaa joku oikeuteen. Ne profeetat tekivät kyllä sen ihan tahallaan. Nainen vaietkoon ja sitä rataa.

- Ja Jumala tarvitsee apuani patenttikiistassa?

- Ei se vielä ole mikään kiista mutta sitähan se Piru hautoo. Aina sama juttu.

Se tarttuu ovelasti jokaiseen sanaan ja tunkee nenänsä kaikkiin porsaanreikiin. Eipä silti, alun alkaenkin paperityöt olisi pitänyt hoitaa heti alta pois. Mutta ei. Herra vain sanoi minulle, että kun on huhkinut kuusi päivää, täytyy seitsemäntenä saada levätä. Kahdeksantena päivänä koko juttu jo unohtui.

- Mutta... mitä patentoitavaa Jumalalla on?

Mikaela huokaisi raskaasti ja tumppasi sikarin kämmenpohjaansa. Sikari katosi olemattomiin.

- Sitähän minäkin. Minä sanoin, ettei tuo nyt kummoinen ole. Paljon jäi vikoja joita voisi koittaa parannella. Kuonaa vuotaa joka aukosta, vanhemmiten nahka käy rypyyiseksi ja luonnevikoja on joka lähtöön. Koko ajan pitää syödä ja paskoa, sitten maataan ketarat ojossa taju kankaalla kolmasosa koko elinajasta! Mutta ei. Jumalasta se on sangen hyvä.

- Mikä niin?

- Ihminen tietysti! Jumala haluaa patentoida ihmisen! Ja jos sitä ei tehdä heti, Pirulla on kohta lisenssivaatimuksia kourat täynnä. Siitä tulisikin yhtä helvettiä.

Petteri nuoleskeli kuivia huuliaan. Päässä humisi ja mahassa oli tiukka sykkyrä. Hän ajatteli, että pienemmän riesan tie oli suostua ihan mihin tahansa. Mikaela naksutteli hajamielisesti sikarileikkuriaan.

- Kyllä minä voin ne paperit täytellä jos se on siitä kiinni.

Mikaela naurahti ja puisteli päätään.

- Paperit on jo tehty. Nyt tarvitaan vain pieni näytepala, vähän niin kuin prototyyppi.

- Näytepala?

- Niin. Geenikartoitusta ja kaikkea semmoista varten. Todistusaineistoa.

Huoneen ilma oli muuttunut tunkkaiseksi. Petteri kiskoi paitansa kaulusta. Mahassa velloi ikävästi. Hän ei pitänyt Mikaelan tuikeasta katseesta.

- Minkälainen tuo... näytepala olisi?

- Ei siihen tarvita juuri mitään. Pikkusormi varmaan riittäisi vaikka siitä täytyisi vuolla pala joka tuomarille.

Petteri kalpeni. Hän tarttui vaistomaisesti vasempaan käteensä ja puristi sen oikean käden sisään. Sormet tuntuivat kylmiltä kuin jääpuikot.

- Mutta, onhan maapallo täynnä ihmisiä! Miksi minä? Ja miksi muka siihen ei riitä hius tai jotain!

- Tiedätkö sinä nämä asiat paremmin? Olitko paikalla kun maailma luotiin? Mikaelan katse tuntui porautuvan Petterin läpi.

- En. En tietenkään. Tämä tuli vain niin äkkiä. Ottaisitko vielä kupin kahvia? Petteri henkäisi hätäntyneenä.

- Kyllä. Lämmitä sitä vaikka vähän lisää mikrossa. Minä pidän kuumasta kahvista. Samalla voit miettiä tätä asiaa.

Petteri otti Mikaelan kupin ja meni olohuoneesta keittiöön. Hän kaatoi kuppiin lisää kahvia, asetti sen mikroon, löi oven kiinni ja säätö ajastimen viiteen minuuttiin. Sitten hän meni keittiöstä makuuhuoneen kautta eteiseen ja luikahti ovesta ulos.

IV

Hän ei edes yrittänyt ymmärtää mitään. Tärkeintä oli päästä mahdollisimman kauas Mikaelasta. Sen jälkeen olisi aikaa ajatella. Jumala tai ei, hän halusi saada hiukan enemmän harkinta-aikaa. Petteri harppoi kuumia katuja pitkin ja vilkuili sivuilleen kuin mielipuoli. Viisi minuuttia oli lyhyt aika.

Metroon johtavilla liukuportilla oli valtava tungos. Petteri piti kaiteesta kiinni ja kurkki tämä tästä olkansa yli. Kaide kulki hiukan nopeammin kuin portaat. Puolivälin tienoilla Petteri vilkaisi mustana nauhana alaspäin rullaavaa kaidetta. Kaiteen keskellä törrötti metallipiikki joka ui kuin hai kohti hänen pikkurillin ja nimettömän sormen muodostamaa suojaisaa lahtea.

Petteri kiljaisi ja tempaisi kätensä pois. Muut ihmiset katsoivat häntä paheksuvasti mutta hän ei piittänyt siitä. Hän ujuttautui ihmisten ohi kohti alhaalla hämmöttävää asemaa. Hän oli tuntevinaan Mikaelan katseen niskassaan.

Hallissa kaikui metrojunien rytmikäs uikutus. Kesäpäivän painostava kuumuus makasi täälläkin kaiken päällä kuin laiska kissa. Petteri vilkuili hätäisesti näyttötauluja. Länteen menevä metro oli lähtemässä asemalta, itään pääsisi vasta kuuden minuutin kuluttua.

Hän juoksi ovelle juuri kun ne alkoivat sulkeutua. Jos joku ei olisi huutanut hänen nimeään asemalaiturilla, hän ei olisi kääntynyt katsomaan olkansa yli. Ääni kuulosti tutulta mutta Petteri ei kyennyt paikantamaan sitä. Hän hukkasi muutaman sekunnin haravoidessaan katseellaan tuhatkasvoista väkijoukkoa.

Ovet alkoivat sulkeutua. Petteri työnsi vasemman kätensä ovien väliin. Jostakin syystä ovet eivät auenneetkaan vaan puristuivat tiukasti yhteen Petterin pikkurillin ympärille. Juna alkoi kiihdyttää. Hän tunsu sormessaan viiltävää kipua. Juuri samalla hetkellä, kun Petteri riuhtaisi kätensä irti ovien puristuksesta, hän huomasi vaunussa tutut kasvot. Mikaela hymyili hänelle, vilkutti ja kumartui poimimaan jotakin vaunun lattialta.

V

Sairaalassa oli oikeastaan aika mukavaa. Sormentyngän ympärillä oli valkea, siisti tuppo. Kipulääkettä sai lisää aina kun tynkä alkoi ikävästi sykkiä. Seuraavana aamuna Petterin pitäisi lähteä kotiin, mutta hän ei murehtinut sitä juuri nyt. Oli rauhallinen, utuinen kesäyö eikä Petterin tarvinnut itse tietää, oliko hän hereillä vai ei. Se oli lääkärin tehtävä.

Juuri silloin, kun käytävällä alati kaikuvat askeleet vaikenivat hetkeksi, Petterin sänky huojahti. Jumala istui siinä ja raapi leukaansa.

- Meillä jäi viimeksi vähän juttu kesken.

Petteri hymähti ja käänsi kylkeä. Siteissä oleva käsi kuumotti peiton alla.

- No, nythän kaikki on selvää. Herra antoi, herra otti.

Jumala raapi partaansa hämmentyneenä..

- En ole tässä nyt muilta kiireiltäni ehtinyt paljoa paneutua asioihisi. Mitä sinulle on oikein sattunut?

Petteri nousi istumaan. Hän katsoi Jumalan himmeästi hehkuvaa hahmoa. Sormentyngää alkoi jomottaa.

- Mitäkö? Ei kai mitään sen kummempaa kuin että arkkienkelisi kävi täyttämässä tehtävänsä. En kyllä tajua kuinka Jumala voi olla niin ammattitaidoton, ettei osaa hankkiia tuotesuojaa tekeleilleen. Sellaista virhettä ei ole sattunut kenellekään muulle. Siankin muuntogeenit on patentoitu, Luoja paratkoon!

Vaikka Petterin oli mahdotonta nähdä Jumalan kasvoja, hänestä tuntui, että tämä punastui.

- En tiedä mistä puhut mutta turha sinun on niistä vanhoista asioista kiihtyä. Ei tässä mitään vahinkoa ole vielä tapahtunut. Kai sinä tiedät, ettei hiuskarvakaan taitu kenenkään päästä ilman minun tahtoani. Ja hiuskarvasta puheenollen, juuri sitä minä tulini sinulta pyytämään. Se kyllä riittää niille Pirun tuomareille.

Petteri tunsi, kuinka veri pakeni hänen kasvoiltaan. Hän nosti runnellun kätensä peiton alta. Jumala tuijotti kättä ällistyneenä.

- Arkkienkeli Mikaela halusi sormen vaikka minä jankutin siitä hiuksesta, Petteri änkytti.

- Mikaela? Ei minulla ole sellaista arkkienkeliä, Jumala tuhahti.

- Mutta... mutta sellainen väitti olevan asioillasi.

Jumalan olemus näytti ensin synkkenevän ja sitten kirkastuvan entisestään.

- Piru vieköön! Eikö se kieroilija taas sekaantunut tähänkin asiaan! On se yhtä helvettiä!

Jumala nousi ylös ja teki ilmiselvästi lähtöä. Petteri heitti peiton yltään ja pomppasi alas sängystä. Hänen sydämensä läpätti kuin haavan lehti.

- Entä minun sormeni? Ei tämä nyt ollut oikein reilua.

Jumala huitaisi hätäisesti Petteriä kohti. Ele oli jonkinlainen siunauksen ja hyvästin sekamuoto. Petteri tunsi kuinka hänen kättään alkoi kuumottaa. Huoneessa välähti sinertävä valo ja Jumala oli poissa.

Aamulla lääkäri poisti Petterin kädestä siteet. Haava oli ihme kyllä täysin parantanut. Sitäkin lääkäri hiukan ihmetteli, ettei hän ollut edellisenä iltana huomannut Petterin oikeassa kädessä olevaa harvinaista epämuodostumaa. Kaksi vierekkäin sojottavaa pikkusormea oli kuitenkin perin harvinainen näky.